

Franckesche Stiftungen zu Halle

Joachim Langens Verbesserte und Erleichterte Lateinische Grammatica mit einem paradigmatischen und dialogischen Tirocinio

Lange, Joachim

Halle, 1786

VD18 12561010

Decuria Decima De Rebus Coenam Insequentibus.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-201561

hoc ad coenam? C. Permultum: omnis enim coena con-
dienda est aliqua lectionum repetitione. P. Didici ex coniu-
gatione prima *praesens, imperfectum, perfectum, plusquam-*
perfectum et futurum. C. Videris mihi simul philosophari,
Polycarpe. P. Egone? vix credo. C. Sin minus, me au-
di philosophantem. P. En ausculto attentis auribus atten-
taque mente. C. Omne *praesens* in hac vita est *imperfectum*,
nonne? P. Nondum satis percipio mentem tuam: sed per-
ge philosophari. C. Omne *perfectum et plusquamperfectum*
est *futurum*: scilicet in vita aeterna. P. Nunc te intelligo,
philosophe. C. Quae quum ita sint: *praesentibus*, quae *im-*
perfecta sunt, ita utamur, ut frui possimus *perfectis et plus-*
quamperfectis, certo *futuris*.

X. De mensa secunda seu bellariis.

P. Surgamus, Christiane: et adstemus mensae mox cibos
seposituri. C. Expecta perumper, mi Polycarpe: nam video
in proximo conclavi instrui patinam vuis, pomis et nucibus.
P. Sed non pro nobis. C. Quidni? novi animum matris,
quae nobis raro aliquid negare solet. P. Ergo roga illam de-
misit. C. Expectandum erit adhuc paullisper, donec appo-
situm fuerit egregium illud ferculum.

DECURIA

DECIMA

DE REBUS COENAM INSEQVENTIBVS.

PAEDAGOGVS et DISCIPVLVS TIMOTHEVS.

I. De cantione.

P. Porrige mihi librum cantionum, Timothee. T. Quem
• in usum? P. Ut canamus: solemus enim precibus, qui-
bus

bus Deo gratias agimus pro cœna, addere vnam atque alteram canticionem. T. Ego nondum possum canere. P. Discendum est, quod nescimus. Ipsi etiam angeli suo exemplo nobis musicam commendarunt. T. Quando et quomodo? P. Nonne audiisti angelicam illam cantilenam: *gloria in excelsis Deo!* T. Probe novi: et operam dabo musicæ, quia tanta eius est præstantia.

II. De lectione sacri codicis.

P. Vbi substitimus heri in lectione scripturæ sacræ? T. In fine capitis quarti sancti euangelistæ Ioannis. P. Vix credideram, te notasse caput. T. Non solum illud notavi: sed etiam plurima, quæ circa illud monuisti, adhuc memini. P. Pergemus nunc ad caput sequens legendum cum epitome præmissa. T. Totumne legam? P. Omnino: et quidem voce clara, tarda atque distincta; mente vero attenta ac pia.

III. De ambulatione.

P. Tempus est eundi cubitum, Timothee. T. Vix audita est hora octava. P. Erras, mox audietur nona. T. Permite quæso, ut vsque ad nonam hic maneam apud matrem. P. Ut discursare possis: novi enim morem tuum petulantem. T. Absit a me omnis petulantia. Tantum meabo paullulum: memor sententiæ, quam nuper in schola discebamus. P. Cuius? P. *Post carnem stabis, vel passus mille meabis.* P. Safficere possunt ducenti.

IV. De repetitione.

P. Para te ad repetitionem, Timothee. T. Putabam eam hodie omisum iri. P. Numquam omittenda est: nam crebra repetitio est quasi anima studiorum. T. Nec eam detestabor: non poterunt tamen omnia repeti. P. Neque hoc postulo: sufficiat recognovisse singula summam. T. Non inuenies me imparatum. P. Id experiar.

V. Aliud eiusdem argumenti.

P. Quid retinuisti e lectione sacra? T. Inter alia recordor e Matthæi capite tertio illa Ioannis baptistæ verba: *agite, inquitis, pœnitentiam; nam appropinquauit regnum celorum.* P. Quomodo interpretatus sum vocem *pœnitentia*? T. De mentis nostræ immutatione ac renouatione. P. Efficiat Deus, vt experiaris re ipsa, quod nuda tenes notitia. Quid e grammatica et aliis lectionibus obseruasti? T. Permulta, crede mihi. P. Non sum tam credulus, antequam probaueris diligentiam tuam. T. Eam tibi satis probabo.

VI. De precibus vespertinis.

P. Posthac repetamus plura: repetitioni succedant preces. T. Quales? num ex præscriptis formulis, an ex libero animi adfectu verbis citra præmeditationem conceptis seu prolatis? P. Vtinam orare posses modo posteriori, qui sæpe melior est priore. T. Rursus tentabo, sicut alias facere consueui. P. Consueuisti, quod non omnino approbo: non enim consuetudo, sed intimus animi adfectus nos ad preces impellere debet.

VII. De exuendis vestibus.

P. Sine mora exue vestes, Timothee. T. Exuam, vt præcipis: et quidem celeriter, vrgente somno. P. Esto autem simul memor dicti Paulini: *Exuite veterem hominem.* P. Sed quid est homo vetus? P. Homo vetus, vt sæpe audiuisti, est naturæ nostræ labes, a prima nostra origine attracta: hæc magis magisque exuenda est. T. Sed quomodo, in primis sub noctem? P. Ita, vt in conscientie examine exploremus præteriti diei acta, variaque nostra errata: et ea serio emendemus. T. Quomodo autem fit ea emendatio? P. Vera agnitione, demissa deprecatione, et serio proposito emendationis.

VIII. De

VIII. De lecto.

P. Confer te in lectum, tamquam ad letum. T. Quid significat letum? P. Mortem. T. Putasne me hac nocte morituum esse? P. Non quidem hoc arbitror: fieri tamen potest, ut moriaris. T. Ego potius dormiam. P. Sed somnus est mortis imago. T. Fortasse respicis vermiculum: *stulte, quid est somnus, gelidae nisi mortis imago?* P. Hunc ipse respice, mortemque ac sepulcrum tuum meditare: sic non eris stultus, sed sapiens.

IX. De nocte.

P. Composuistine te ad somnum? T. Vtique me composui. P. Ergo obdormisce: mox exstinguetur candela. T. Sic atra nox me terreat. P. Non habebimus noctem obscuram, sed sublustrem. T. Ego nihilo minus terreor. P. Cape somnum oculis; et timorem Dei, fiducia plenum, animo: sic nullus erit terror tenebrarum.

X. De custodia angelorum.

P. Quid te adhuc iactas in lecto, inquiete? T. Fortasse ducam totam hanc noctem insomnem. P. Qua de causa? T. Metus mihi adimit somnum. P. Quid metuis? T. Tenebras, immo mures et spectra. P. Omitte istum metum, nam vanus est: habes sanctos angelos custodes. T. Vbi sunt: eos non video. P. Nec possunt videri: tamen reuera adsunt, et pro nobis agunt excubias. T. Experiar, an capere possim somnum. P. Quiesce placide. T. Ego tibi quoque, carissime praeceptor, placidam noctem apprecor.

INDEX.